

**Program wychowawczo-profilaktyczny
Zespołu Szkół Budowlano-Elektrycznych
w Świdnicy**

Spis treści

WPROWADZENIE	3
I. PODSTAWA PRAWNA.....	3
II. ZAŁOŻENIA PRACY WYCHOWAWCZO PROFILAKTYCZNEJ SZKOŁY.....	4
III. MISJA SZKOŁY.....	5
IV. SYLWETKA ABSOLWENTA.....	6
V. CELE I ZADANIA PROGRAMU.....	8
VI. EWALUACJA I MONITORING	27

Prawdziwe szczęście jest rzeczą wysiłku, odwagi i pracy/Honore de Balzac/

WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, **nauczyciele** wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój a **uczeń** akceptuje siebie i jest otwarty na świat i drugiego człowieka.

Wychowanie

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka

Proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i eliminowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

I. PODSTAWA PRAWNA.

W działaniach wychowawczych szkoła kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowej Konwencji o Prawach Dziecka i Ustawie o Systemie Oświaty.

(dołączyć podstawę prawną)

II. ZAŁOŻENIA PRACY WYCHOWAWCZO PROFILAKTYCZNEJ SZKOŁY.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na potrzeby Zespołu Szkół Budowlano Elektrycznych w Świdnicy, jest zintegrowany ze Statutem Szkolnym. Podczas tworzenia programu uwzględniono wnioski z ewaluacji wewnętrznej. Diagnozy potrzeb i problemów dokonano na podstawie obserwacji, analizy dokumentów a także rozmów z uczniami, rodzicami i pracownikami szkoły.

Na podstawie diagnozy określono czynniki ryzyka i czynniki chroniące.

Czynniki ryzyka:

- Negatywne wzorce zachowania, brak autorytetów
- Niskie poziom osiągnięć szkolnych
- Brak odporności na porażki, stres
- Permanentna potrzeba korzystania z mediów sieciowych

Czynniki chroniące:

- Silna więź emocjonalna z rodzicami
- Zainteresowanie nauką szkolną, posiadanie zainteresowań
- Poczucie własnej wartości ucznia
- Rozwinięte umiejętności psychologiczne i społeczne
- Stworzenie bezpiecznego, przyjaznego uczniowi środowiska szkolnego.

Założenia programu wychowawczego szkoły

1. Każdy członek społeczności szkolnej jest osobą, która świadomie wstąpiła do tej wspólnoty i decyduje się na jej współtworzenie.

2. Najważniejszym miejscem wychowania dziecka jest rodzina. Szkoła współpracuje z rodzicami w wychowaniu.
3. Jako podstawę wychowania szkoła przyjmuje uniwersalne zasady etyki, respektując system wartości i godność osoby ludzkiej.
4. Wychowywanie oraz profilaktyka stanowi integralną całość z nauczaniem i jest zasadniczym zadaniem szkoły i wszystkich jej pracowników.
5. Obowiązkiem wszystkich pracowników szkoły jest podjąć rolę wychowawczą i jak najlepiej ją wypełnić.
6. Uczeń jest aktywnym uczestnikiem w procesie wychowania, odpowiedzialnym za swój rozwój.

III. MISJA SZKOŁY

Szkoła ucząca w przyjaznej atmosferze i wzajemnym szacunku;

Szkoła inspirująca do poszukiwań i nowych wyzwań, do wyznaczania sobie celów i ich realizacji;

Szkoła rozbudzająca wiarę we własne możliwości;

Szkoła wspierająca wszystkich dążących do własnego wszechstronnego rozwoju: intelektualnego, emocjonalnego, fizycznego, moralnego.

Szkoła z pasją , rozwijająca uczniowskie talenty i zainteresowania.

Podstawowe zasady realizacji programu wychowawczego

- Wszyscy członkowie społeczności szkolnej znają założenia programu i są jego współtwórcami w kolejnych etapach realizacji.
- Wszyscy pracownicy szkoły zgodnie realizują program wychowawczy, podejmując współodpowiedzialność za efekty jego realizacji.
- Wszyscy członkowie społeczności szkolnej przykładem i konsekwencją wspierają się wzajemnie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, przyjmując za nadrzędny cel rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA

Model absolwenta	Uczeń osiąga sukces jeśli
<i>Ma rozbudzone potrzeby poznawcze, potrafi się uczyć, korzystając z nowoczesnych i źródeł informacji</i>	<ul style="list-style-type: none">- rozumie konieczność uczenia się,- samodzielnie planuje własny rozwój,- wypracowuje własny styl uczenia się,- rozwiązuje problemy, korzystając z różnych źródeł,- krytycznie analizuje źródła informacji- potrafi wykorzystać wiedzę w praktyce- posiada wiedzę i umiejętności w wybranym przez siebie zawodzie
<i>Zna i przestrzega normy społeczno-moralne. Jest świadomy swoich praw i potrafi z nich korzystać.</i>	<ul style="list-style-type: none">- postępuje zgodnie z wartościami akceptowanymi społecznie- jest otwarty na potrzeby innych ludzi,- jest tolerancyjny i szanujący poglądy innych- potrafi przeciwstawić się niesprawiedliwości,- zna swoje prawa wynikające z <i>Karty Praw Dziecka, Konstytucji RP</i> i pozostałych uregulowań prawnych oraz regulaminów szkolnych,
<i>Jest świadomy swoich obowiązków i wywiązuje się z nich</i>	<ul style="list-style-type: none">- wywiązuje się z podjętych zobowiązań- potrafi przejąć odpowiedzialność za swoje wybory
<i>Posiada umiejętność efektywnego komunikowania</i>	<ul style="list-style-type: none">- potrafi skutecznie porozumiewać się i prezentować własny punkt widzenia,- zna zasady współpracy w zespole i respektuje je,

<p><i>się i współpracy oraz kontrolowania własnych emocji</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ma poczucie przynależności do grupy, - umie przedstawiać własne potrzeby w sposób asertywny, - zna i stosuje konstruktywne metody rozwiązywania konfliktów, - w stosunkach społecznych wyróżnia się wysoką kulturą osobistą, - poprawnie posługuje się językiem ojczystym
<p><i>Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ma poczucie przynależności regionalnej i kulturowej, - potrafi godnie zachować się w miejscach pamięci narodowej, szanuje tradycje i symbole narodowe, - zna historię i tradycje swojego regionu i kraju
<p><i>Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia, - umie racjonalnie wykorzystywać czas wolny
<p><i>Jest świadomy własnego potencjału i wyboru dalszej drogi życiowej</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna swoje mocne i słabe strony, - stawia sobie i osiąga cele akceptowane społecznie, - zna i stosuje rozmaite techniki pracy umysłowej, - radzi sobie w sposób konstruktywny ze stresem i presją otoczenia, - świadomie wybiera drogę dalszego kształcenia i rozwoju osobistego
<p><i>Umie zadbać o bezpieczeństwo w sytuacjach ryzykownych</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - trafnie ocenia ryzyko związane z podejmowanym działaniem, - jest asertywny w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu, - zna i stosuje przepisy BHP, - zna zasady zachowań w sytuacjach zagrażających życiu innych

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Celem procesu wychowawczego jest :

- **Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka**
- **Kształtowanie postaw prozdrowotnych**
- **Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole**
- **Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich**
- **Kształtowanie postaw patriotycznych**
- **Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych**
- **Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych**
- **Podnoszenie świadomości uczniów w sferze szeroko pojmowanego bezpieczeństwa**
- **Wspieranie w nabywaniu umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych**
- **Minimalizowanie zagrożeń dotyczących utraty zdrowia i szans rozwojowych ucznia.**
- **Wdrażanie strategii kształtowania i wspierania zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej**

Obszar I:**ROZWÓJ OSOBISTY**

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne/realizujące
Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka	Wspomaganie umiejętności samopoznania: - wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów (słabych i mocnych stron), - wdrażanie do autorefleksji. Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli: - wdrażanie do samooceny i akceptacji własnych mocnych i słabych stron. - kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania, panowania nad emocjami i kreowania własnego wizerunku.	- zajęcia warsztatowe - zajęcia integracyjne - godziny z wychowawcą - lekcje biblioteczne - koła zainteresowań - konsultacje - konkursy - imprezy edukacyjne i inne - lekcje przedmiotowe - udział w konkursach, olimpiadach szkolnych i pozaszkolnych festiwal Talentów	- dyrekcja - wychowawcy - pedagog - doradca zawodowy - nauczyciele przedmiotów - nauczyciele-bibliotekarze

	<p>Umiejętność wykorzystania własnego potencjału:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju, - rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, - rozbudzanie ciekawości poznawczej; rozwijanie zdolności twórczego myślenia, - kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, - wspomaganie w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, - wspieranie ucznia o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych. 		
<p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych</p>	<p>Wzbogacanie wiedzy dotyczącej zdrowego i higienicznego trybu życia oraz zagrożeń dla zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia (higieny pracy, nauki i odpoczynku, odżywiania się), - uświadamianie skutków zagrożeń cywilizacyjnych, - rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem, 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe - lekcje biologii, wychowania do życia w rodzinie i edukacji dla bezpieczeństwa - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji z zakresu profilaktyki zdrowia z zasobów biblioteki 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - pielęgniarka - opiekun Samorządu Uczniowskiego i - nauczyciele: biologii, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie, edukacji dla

	<p>Wyrobienie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, - propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy. <p>Zachowania prewencyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samokontrola zdrowia i samobadanie, - poddawanie się badaniom profilaktycznym, - bezpieczne zachowania w życiu codziennym, - bezpieczne zachowania w życiu seksualnym. 	<ul style="list-style-type: none"> - pokazy udzielania pierwszej pomocy - zajęcia pozalekcyjne umożliwiające prawidłowy rozwój psychofizyczny, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodnych form zajęć sportowych - spotkania z pielęgniarką - udział w programach Profilaktycznych (według potrzeb zespołów klasowych) - Dzień Sportu - inne 	<p>bezpieczeństwa</p> <ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - opiekunowie organizacji i kół zainteresowań - zespół ds. promocji zdrowia
--	---	---	---

Obszar II:**ROZWÓJ SPOŁECZNY**

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole	Znajomość i przestrzeganie norm współżycia społecznego: - budowanie pozytywnych relacji w grupie rówieśniczej - kształtowanie poszanowania cudzych praw i potrzeb - wzbogacanie wiedzy dotyczącej ról społecznych, hierarchii i powszechnie akceptowanych wartości. Doskonalenie kompetencji psychologicznych i społecznych: - rozwijanie wrażliwości społecznej i empatii,(wolontariat, pomoc słabszym, udział w akcjach charytatywnych) - rozwijanie umiejętności komunikowania własnych potrzeb oraz rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny z poszanowaniem praw i	- zajęcia warsztatowe i integracyjne - godziny z wychowawcą - lekcje, wystawy biblioteczne - wychowanie do życia w rodzinie - zajęcia pozalekcyjne i sportowe - wycieczki, imprezy klasowe i szkolne - zawody sportowe i konkursy - działalność Samorządu Uczniowskiego	- wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - nauczyciele przedmiotów - pedagog - doradca zawodowy - opiekun Samorządu Uczniowskiego wychowawca

	<p>wyborów innych ludzi</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształcenie umiejętności współpracy w zespole rówieśniczym, - kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych. - kształtowanie postaw odrzucających przemoc, 		
<p>Przygotowanie do świadomego, czynnego udziału w życiu społecznym, obywatelskim i rodzinnym</p>	<p>Znajomość zasad funkcjonowania szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów i ich rodziców ze <i>Statutem Szkoły, Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym</i> - uświadamianie praw i obowiązków uczniów oraz rodziców w szkole, praw i obowiązków w życiu rodzinnym i społeczeństwie - tworzenie zwyczajów i tradycji klasy, szkoły. <p>Stwarzanie warunków do aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowania postaw prospołecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej, kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny z wychowawcą - lekcje, wystawy biblioteczne - zebrania z rodzicami - wybory samorządu klasowego i szkolnego - lekcje wiedzy o społeczeństwie - zeszyt kontroli frekwencji - dokumentowanie życia szkoły – szkolna strona internetowa itp., - działalność Samorządu 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - nauczyciele przedmiotów - pedagog - nauczyciele odpowiedzialni za prowadzenie szkolnej strony www - opiekun Samorządu Uczniowskiego - opiekun MKW

	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie zwyczajów i tradycji klasy, szkoły, - kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę i umiejętności funkcjonowania w niej z uwzględnieniem zasad tolerancji dla odmienności poglądów, potrzeb, przynależności, np. religijnej, społecznej, narodowej, - wdrażanie do poszanowania mienia społecznego. <p>Kreowanie pożądanых postaw wobec obowiązków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami szkolnymi i społecznymi, - monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego, eliminowanie nieusprawiedliwionej absencji, - kształtowanie pożądanых postaw wobec obowiązków szkolnych poprzez przestrzeganie procedur zawartych w <i>Statucie Szkoły</i>, 	<p>Uczniowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> - działalność Młodzieżowego Klubu Wolontariusza 	
--	--	---	--

<p>Kształtowanie postaw patriotycznych</p>	<p>Rozpowszechnienie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzbogacanie wiedzy o regionie i kraju, - zaznajamianie z tradycjami, historią i kulturą narodową. <p>Rozwój poczucia tożsamości narodowej i więzi z tradycjami narodowymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie przywiązania do kraju i jego kulturowego dziedzictwa, - wpajanie patriotyzmu lokalnego, - kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury Europy, - wpajanie szacunku wobec symboli, tradycji i miejsc pamięci narodowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkolnych imprez okolicznościowych - uroczyste obchody świąt narodowych, ważnych wydarzeń historycznych, - konkursy, wystawy - wycieczki do muzeum itp. - lekcje historii, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, godziny z wychowawcą, , - lekcje, wystawy biblioteczne - współpraca z innymi krajami w ramach projektów i programów 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - nauczyciele historii, wiedzy o społeczeństwie, geografii, , języka polskiego, języków obcych - opiekun Samorządu Uczniowskiego
---	--	---	--

	<p>Aktywizacja działań wynikających z postaw patriotycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie potrzeby celebrowania świąt narodowych i lokalnych oraz uczestniczenie w nich, - kształtowanie nawyku właściwych postaw podczas uroczystości i eksponowania symboli narodowych i państwowych, - wdrażanie do opieki nad miejscami pamięci narodowej. 		
<p>Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych</p>	<p>Uświadomienie cywilizacyjnych zagrożeń dla człowieka i przyrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiedzy dotyczącej środowiska przyrodniczego, - tworzenie warunków do poznawania współzależności między różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumienia przyczyn skutków ingerencji człowieka w świat przyrody, - ukazywanie celowości przeprowadzania akcji ekologicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny z wychowawcą - lekcje, wystawy biblioteczne - lekcje biologii, geografii, chemii - akcje ekologiczne, wystawy Dzień Ziemi, Dzień Ochrony Środowiska, - wycieczki - akcje organizowane przez Samorząd Uczniowski 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - nauczyciele, biologii, geografii, chemii - opiekun Samorządu Uczniowskiego

	<p>Motywowanie do poszanowania dla środowiska przyrodniczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego człowieka; troski o przyszłość poprzez motywowanie do uczestniczenia w jego ochronie. <p>Osobiste zaangażowanie w działania proekologiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do samodzielnego poszukiwania informacji o zagrożeniach środowiska w najbliższej okolicy, - promowanie i kształtowanie nawyków proekologicznych, - inicjowanie i realizowanie działań korzystnych dla środowiska naturalnego w najbliższym otoczeniu. 		
<p>Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych</p>	<p>Stworzenie podstaw świadomego wyboru kierunku kształcenia i drogi zawodowej:</p> <p>uwarunkowania ekonomiczne, zapotrzebowanie na rynku pracy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych, w dokonywaniu samooceny-ustaleniu mocnych stron-osiągnięć, sukcesów, zalet osobistych. 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe - realizacja treści zawodoznawczych zawartych w programach nauczania poszczególnych przedmiotów - lekcje wiedzy o społeczeństwie 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - doradca zawodowy - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - nauczyciele przedmiotów - pedagog - pielęgniarka - rodzice

	<p>Kształtowanie właściwej motywacji do pracy i decyzji związanych z planowaniem przyszłości zawodowej oraz poczucia odpowiedzialności za tę przyszłość:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie właściwej postawy wobec pracy, długofalowego planowania i realizacji celów, 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji zawodoznawczych - spotkania z przedstawicielami zawodów, wycieczki zawodoznawcze - spotkania z przedstawicielami szkół wyższych w ramach „dni otwartych” - udział w targach zawodoznawczych - spotkania z pielęgniarką - zajęcia warsztatowe - poradnictwo zawodowe - konsultacje z doradcą zawodowym, pedagogiem - udział w akcjach, imprezach, np. Ogólnopolski Tydzień Kariery 	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie - przedstawiciele instytucji wspierających planowanie kariery (MCIZ, OHP, PPP)
--	---	---	--

Obszar III:**BEZPIECZEŃSTWO**

Cel	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Podnoszenie świadomości uczniów w sferze szeroko pojmowanego bezpieczeństwa	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole: <ul style="list-style-type: none">- wdrażanie uczniów do przestrzegania procedur i przepisów związanych z bezpieczeństwem,- doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej i pracowników szkoły w zakresie znajomości i przestrzegania przepisów,- zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami,- przeciwdziałanie agresji w szkole,- eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów.	<ul style="list-style-type: none">- godzina z wychowawcą- eksponowanie publikacji- lekcje edukacji dla bezpieczeństwa- rozmowy z uczniami- obserwacje- zajęcia warsztatowe- treningi asertywności- udział w programach Dotyczących bezpieczeństwa uczniów	<ul style="list-style-type: none">- wychowawcy- nauczyciele-bibliotekarze- pedagog- nauczyciele

	<p>Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo:</p> <ul style="list-style-type: none">- zaznajamianie z przepisami bhp, drogami ewakuacyjnymi w szkole, <p>Edukacja na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie</p> <ul style="list-style-type: none">- zaznajamianie uczniów z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu ze szczególnym uwzględnieniem zapobieganiu cyberprzemocy. (skutki prawne) <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych:</p> <ul style="list-style-type: none">- kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach,- uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki,- doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów		
--	--	--	--

	<p>niebezpieczeństwa,</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. - doskonalenie umiejętności reagowania na zachowania agresywne otoczenia - kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych, 		
<p>Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i właściwego oceniania poziomu zagrożenia, - propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji), - propagowanie higieny psychicznej w szczęśliwym życiu, 	<ul style="list-style-type: none"> - godzina z wychowawcą - eksponowanie publikacji - realizacja programów profilaktycznych - konsultacje pedagoga - rozmowy z uczniami 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - pedagog

	<p>Wspieranie rozwoju autonomii i umiejętności dbania o własne dobro:</p> <ul style="list-style-type: none">- kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie,- stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli,- wspieranie rozwoju niezależności od opinii grupy i odporności na nieakceptowaną presję rówieśniczą,- wspieranie rozwoju silnych więzi emocjonalnych z konstruktywnymi jednostkami i grupami. <p>Doskonalenie umiejętności w osobistym działaniu:</p> <ul style="list-style-type: none">- wykorzystywanie nadarżających się okazji do praktycznego zastosowania wiedzy o technikach opierania się niepożądanym wpływom,- kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc i rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, które udzielają wsparcia młodzieży.		
--	---	--	--

	<p>Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców (opiekunów):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie pożądanych postaw i zachowań rodziców wobec zagrożeń związanych z sytuacjami ryzykownymi, - wzbogacanie wiedzy o prawidłowościach rozwoju psychofizycznego w okresie dorastania, - podnoszenie umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych. 		
<p>Eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych</p>	<p>Kontrolowanie aktualnego zakresu i charakteru zjawiska wagarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie nasilenia nieusprawiedliwionej absencji, - rozpoznawanie przyczyn zjawiska indywidualnie i w skali populacji szkolnej. <p>Zminimalizowanie nasilenia zjawiska wagarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do uczestnictwa w lekcjach poprzez: stwarzanie warunków do osiągnięcia sukcesu i uzyskania aprobaty społecznej, 	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie procedur szkolnych - współpraca z rodzicami - rozmowy z uczniem - współpraca z policją, sądem - konsultacje pedagoga 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog - nauczyciele-bibliotekarze

	<p>wspomaganie w sytuacjach problemowych, kształtowanie poczucia przynależności i pozytywnych postaw wobec obowiązków szkolnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie uczniów do alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego - realizacja szkolnych procedur utrudniających wagarowanie i wspierających rodziców i uczniów w radzeniu sobie z problemem, - udzielanie uczniom i rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, - współpraca z sądem i policją, strażą miejską. 		
<p>Zminimalizowanie zjawiska braku chęci do aktywności fizycznej młodzieży:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - motywowanie uczniów do aktywniejszego uczestnictwa w zajęciach celem podnoszenia sprawności fizycznej poprzez - umożliwienie uczniom uczestnictwa w alternatywnych formach zajęć ruchowych. <p>Propagowanie różnych form aktywności ruchowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział w kampanii społecznej „STOP zwolnieniom z WF-u” 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele wychowania fizycznego - wychowawcy - pedagog

<p>Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia</p>	<p>Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych, - współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień, - podnoszenie kompetencji rodziców (opiekunów) w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania środków uzależniających i właściwych sposobów reagowania. 	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacje - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji - lekcje biologii i wychowania do życia w rodzinie - zajęcia prowadzone przez specjalistów - udział w spektaklach profilaktycznych - szkolne, rejonowe konkursy profilaktyczne - zajęcia pozalekcyjne - filmy 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - pedagog - nauczyciele biologii i wychowania do życia w rodzinie - pielęgniarka - nauczyciele informatyki
<p>Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym</p>	<p>Rozpoznanie skali i natężenia zagrożeń występujących w środowisku ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole, - monitorowanie (w miarę możliwości) występowania w szkole zachowań ryzykownych, takich jak: palenie 	<ul style="list-style-type: none"> - zbieranie informacji na temat uczniów zagrożonych demoralizacją (karty ucznia zagrożonego demoralizacją) 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - pedagog - przedstawiciele instytucji

<p>zagrożeniom</p>	<p>papierosów, spożywanie napojów alkoholowych, wagarowanie, przedwczesna inicjacja seksualna, zachowania o charakterze przestępczym,</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie zjawiska uzależnienia od cyberprzestrzeni, - ocenianie stopnia realizacji i efektywności programu wychowawczo-profilaktycznego, - badanie postaw wobec środków uzależniających, - rozpoznawanie rozmiarów zagrożeń w środowisku, rodzinie, szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> - badania ankietowe uczniów i rodziców - wywiady środowiskowe - współpraca z policją i sądem - współpraca z instytucjami - konsultacje pedagoga - zajęcia psychoedukacyjne - eksponowanie publikacji 	
---------------------------	---	--	--

VI. EWALUACJA I MONITORING

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego. Powinna ona pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy zbliżyliśmy się do postawionych celów?
2. Czy działania programowe odpowiadały rzeczywistym potrzebom uczniów?
3. Czy działania podejmowane w trakcie pracy z programem wpłynęły na zachowanie uczniów i wprowadziły pożądane zmiany?
4. Czy stosowane procedury okazały się skuteczne?
5. W czym upatrywać przyczyn niepowodzenia, jeżeli nie uzyskano zadowalających efektów?

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
- wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- obserwacje,
- analiza dokumentów.